

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 69 (3515) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Mit írnak a német lapok a magyar változásról?

Általános meglepetést keltett az a gyors változás, mely Magyarországon a napokban végbement. Találgatások indultak, hogy mi is történt tulajdonképpen. Azután megjött a hivatalos jelentés, amely teljes megnyugvást hozott és új bizalmat öntött a magyar szívekbe.

A német sajtó is behatóan foglalkozik a legújabb magyar eseményekkel. Asztalunkon fekszik két német újság: a *Völkischer Beobachter* és a *Neues Wiener Tagblatt*. Mindkettő vezércikkben tárgyalja a magyar átalakulást és egyúttal megajzolja az események hátterét is. Eppen ezért nem tartjuk feleslegesnek, hogy megismertessük olvasóinkkal, miképpen látja a helyzetet a két német lap.

Mindkettő megállapítja, hogy az esemény szenzáció erejével hatott nemcsak Magyarországon, hanem a külföldön is, különösen az ellenséges országokban. A *Neues Wiener Tagblatt* szerint az ellenség meglepődése mutatja, mennyire másképp várta az ellenséges tábor a délkelet-európai helyzet alakulását. A változás felelet volt az ellenség bomlasztó propaganda-hadjáratára, amellyel Olaszországot már ledöntötte lábáról és most újabb áldozatokat keresett Délkelet-Európában. Az ellenség előtt — mondja a bécsi lap — nem volt jemeretlen, hogy Magyarországon is bizonyos és különösen zsidó körök fogékonyak mutatkoztak az ellenséges propaganda meghallgatására. Az ellenségnek azt is látnia kellett, — írja tovább a lap, — hogy Németország szövetségeseinek háborús teljesítményében bizonyos lanyhulás állott be. Ezek a tények Londont és Washingtont optimizmussal töltötték el. Már szövügettek is vérmes terveiket a földközi-tengeri térré vonatkozóan. Ennek az elindítását célozta a földközi-tengeri főparancsnoknak, Maitland-Wilsonnak a tanácskozása Paget-vel, a Közkelet főparancsnokával.

Azokban az ellenfél nem számolt — folytatja a német lap — a magyar jellemmel, nem számolt Magyarország speciális helyzetével, amelyet ebben a háborúban elfoglal és nem számolt a német nép tapasztalataival, amelyeket Olaszország pártütésével kapcsolatban szerzett. Ez nagy óberégre készíti a német népet minden gyanus tünettel szemben. A magyar nép hű maradt hagyományaihoz, hiába akarta ezeket kiűzni az ellenséges propaganda.

Utálnak ezután a német lapok a változás kapcsolatban megindult ellenséges propagandára. Az ellenség egyes személyekről rémhíreket igyekezett terjeszteni, amelyeket azonban az események világosan megcáfoltak. Ilyen hírek többek között, hogy Horthy Miklós kormányzó és Csatay Lajos honvédelmi miniszter a németek foglya. Még néhány név szerepel a német lapok listáján, amelyeket felkapott az ellenséges propaganda, de e személyek tevékeny sze-

Összeül az országgyűlés két házának véderőbizottsága

Gyors ütemben igyekeznek megvalósítani a kormány a kifizűött programot

A MTI jelenti: A képviselőház véderőbizottsága március 28-án, kedden délelőtt tíz órakor ülésezik.

A MTI jelenti: A felsőház véderőbizottsága 1944 március 28-án, kedden délelőtt 11 órakor az első számú bizottság teremében ülést tart.

A Pest írja: A kormányhoz közelálló körökben kijelentették a Pest munkátiársának, hogy azok az intézkedések, amelyeket a minisztertanács elhatározott és amelyek a legközelebbi időben rendeleti uton lépnek életbe, a kormány intranzigens politikájának megfelelően egyr-

szükben már a zsidókérdés megoldásának vonalára esnek. Hír szerint a különböző tervek különféle rendeleteket készítenek elő és ezek a rendeletek — mint beavatott helyen mondták — valószínűleg most szerdán a minisztertanács elé kerülnek. A jövőben a kormány szerdán délelőtt tartja a rendes heti minisztertanácsot. A Sztójay-kormány néhai Gyömbös Gyula kormánypolitikájának folytatója és Sztójay Döme miniszterelnök saját személyében és bizalmas munkatársain keresztül is gyors ütemben igyekeznek a kifizűött programot megvalósítani.

pörben, amelyet Imrédy Béla volt miniszterelnök indított Kertész Róbert, a 8 Órai Ujság főmunkatársa ellen, akinek egyik cikkében foglalt kifejezéseket magára nézve sértőnek találta. A mai folytatós tárgyalás elején a vádlott nyilatkozatot tett és kijelentette, hogy a legutóbbi tárgyaláson történtek meggyőzőté álláspontja téves voltáról. Kijelentette, hogy a cikkben foglalt álláspontját visszavonja és a főmagánvádlótól bocsánatot kér.

Imrédy jogi képviselője kijelentette, hogy véleménye szerint a vádlott nem érdemli meg a megbocsátást, de

a főmagánvádlónak az az álláspontja, hogy a mai időkben nem szabad személyes ügyekkel foglalkozni és ezért a bocsánatkérést a főmagánvádló nevében tudomásul veszi és az eljárás megszüntetését kéri.

A Budapesti Értesítő jelenti: Az Esti Ujság mai száma Rajniss Ferenc felelős és főszerkesztőségében jelent meg. Mak-kai János eddigi felelős és főszerkesztő neve lekerült a lapról. Rajniss egyébként „Amit nem szabad elfelejteni” címmel vezércikket írt a lap mai számában.

Vitéz Rátz Jenő helyettes miniszterelnök tájékoztatót adott a politikai helyzetről

A MOT jelenti: A Magyar Megújulás Nemzeti Szocialista Pártszövetség törvényhozói vitéz Imrédy Béla elnöklésével a párt helyiségében értekezletet tartottak és azon megjelent vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes is, akit az értekezlet résztvevői szeretetteljes ünnepléssel fogadtak.

Az értekezleten vitéz Imrédy Béla ismertette a mostani válság körülményeit és beszámolt arról a munkáról, amelyet a pártszövetség vezetői a minél gyorsabb és minél zökkenésmentesebb kibontakozás érdekében minden egyéni szempontot félretéve kifejtettek. A megjelent törvényhozók egyhangú köszönetüket fejezték ki a pártszövetség vezetőinek az áldozatos és eredményes munkáért.

Azután vitéz Rátz Jenő miniszterelnökhelyettes adott tájékoztatót a politikai helyzetről és ismertette a kormány legközelebbi terveit. Több törvényhozó felszólalása után, amelyekben különböző gyakorlati kérdéseket vetettek fel. Az értekezlet a délutáni órákban ért véget.

Istanbulból jelentik: (MTI) A török sajtó érdeklődéssel foglalkozik a Török országba érkezett magyar kereskedelmi bizottsággal és közli a bizottság vezetőjének kijelentéseit. Eszerint a lejárt kereskedelmi szerződés meghosszabbításáról van szó. A Magyarország és Törökország közötti kereskedelmi kapcsolatok az utóbbi években kielégítően alakultak. Bár nehézségek voltak, mindkét fél megtartotta vállalt kötelezettségeit.

Pozsonyból jelentik: (B. T.) A szlovák-magyar tárgyalások felvétele legkésőbb április második hetében esedékes és eze-

ken a tárgyalásokon Szlovákia és Magyarország delegációi új árucere egyezményt fognak kötni.

Kertész Róbert bocsánatot kéri vitéz Imrédy Bélától

A budapesti törvényszék mára fűzött ki tárgyalást abban a sajtórágalmazási

Német, angol és amerikai vélemény Churchill beszédéről

Badoglio megengedte olasz repülőterek használatát a Szovjetnek

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A *Daily Herald* szerint Churchill beszéde egyáltalán nem kielégítő. A lap megállapítja, hogy a beszéd nagyrésze kedvetlen panaszokkal foglalkozik a kormány bíráloival szemben. Az angol nép — úgy mond — azt várta, hogy Churchill több lelke edéet fog tolmácsolni. A közvéleményt például aggodalommal tölti el a nemzeti és nemzetközi újjáépítés kérdése és ezt az aggodalmat Churchill nem tudta eloszlatni.

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint ottani politikai, különösen pedig sajtókörökben csalódás okozott Churchill beszéde. Azt várták, hogy a brit miniszterelnök állást foglal az időszerű politikai és hadászati kérdésekkel kapcsolatban és fontos bejelentéseket tesz.

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről közlik tájékoztatásul: Churchill beszédében foglalkozott a háború után Angliában bevezetendő reformok ügyével. Megemlítette egyebek között az általános beteggondozást, az állami biztosítást és bevezelt a nevelés és oktatás megújítását szolgáló intézkedésekről. Berlini politikai körökben rámutatnak arra, hogy Németországban már évek óta általánosan érvényben vannak ilyen intézkedések. Ha Churchill ezt most saját országát előtt nagy dologként tárgyalja, ezzel közönsékvívó válik az a föltevés, hogy belpolitikai nyugtalanság hatása alatt eszelepszik. Megerősíti ezt a benyomást az a kijelentése is, hogy természetesen új alsóházi választásokra van szükség.

Genf. (Bud. Tud.): Washingtoni értesülés szerint a Szovjetunió és a Badoglio kormány között a diplomáciai képviselők kicserélésére vonatkozóan létrejött megegyezésben van egy záradék, amely megengedi olasz repülőterek használatát.

repe a legvilágosabb cáfolat az ellenség vádjaira. Kiemelik még az említett lapok, hogy a magyar változás éppen azon a napon történt, amikor 25 évvel ez-

előtt Kun Bélák átvették az uralmat az országban és ez szimbolizálja a magyar nép elezántását, amellyel küzdeni akar a bolsevizmus ellen. (V. J.)

Mozik műsora:

APOLLO: És a vakok látnak
 BELVÁROSI: Sárga kaszinó.
 CASINO: Bors István.
 KORONA: Eleven ördög.

**Ullein-Reviczky Antalt,
 Ambró Ferencet és Honti
 Ferencet megfosztották
 magyar állampolgárságuktól**

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A hivatalos lap szombati száma közli a kormányrendeletét, amely a Sopronban született dr. **Ullein-Reviczky Antal**, továbbá a Rómában született **Ambró Ferenc** és a Loosoncon született **Honti Ferenc** jelenleg külföldön tartózkodó magyar állampolgárokat, a fennálló törvényes rendelkezések alapján megfosztja magyar állampolgárságuktól.

Minisztertanács

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormány tagjai pénteken minisztertanácsot tartottak, amelyen egyes személyek állampolgárságának kérdéssel, majd több olyan sürgős kormányzati kérdéssel foglalkoztak, melyekben az intézkedés már a legközelebbi napokban rendelteti úton lép életbe.

**Zilahy-Sebess Jenő
 a külügyminisztérium
 sajtóosztályának vezetője**

A Magyar Távirati Iroda jelenti: **Sztójay Döme**, a külügyminisztérium vezetőjével megbízott miniszterelnök barátja **Bede István** II. osztályú követségi tanácsost a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetőjét megbízatása alól felmentette és **Zilahy-Sebess Jenő** II. osztályú konzult. a külügyminisztérium sajtóosztályának élére kinevezte.

**Megszűnt
 a tiszai záróvonat**

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A Tisza záróvonala megszűnik. Mindazok a honvédek és katonai behívójeggyel rendelkező személyek, akik a Tisza záróvonala mentén lezárása miatt nem tudtak bevonulni, a legközelebbi vonattal induljanak el.

**Gyári munkásköket keres
 vidékre a Női Honvédelmi
 Munkaszolgálat**

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszolgálatnak szüksége van sürgősen olyan gyári munkáskökre, akik — megfelelő javadalmazás mellett — vidékre is emelkednek. Jelentkezni lehet délután 5 és 7 óra között (de legkésőbb szerdán délután) a Női Honvédelmi Munkaszolgálat irodájában, Széchenyi épület, Rákóczi-ut 13. szám.

Április 1-ig tart a szesztilalom

Nagyvárad, március 27. Mint ismert, március 24-én este 9 órakor Nagyvárad területén általános szesztilalmat léptettek életbe. Illetékes helyen erre vonatkozólag azt az értesítést szereztük, hogy a szesztilalom április 1-ig marad érvényben. A rendelkezés megszegői szigorú büntetésben részesülnek.

**Bocsánatkéréssel
 nyert elintézését dr. Kazik István
 rágalmazójának ügye**

Nagyvárad, márc. 27. **K. A.-né** nagyvárad lakos annakidején kompromittáló följelentést tett dr. **Kazik István** városi aljegyző, a Közellátási hivatal volt vezetője ellen. A följelentés alapján széleskörű vizsgálat indult, amelynek során behizonyosodott, hogy a följelentésben foglalt vádak teljesen alaptalanok.

Kazik István ezeketán följelentést

tett a hölgy ellen rágalmazásért. A kir. törvényesek most tartott az ügyben fő tárgyalást, melynek során a vádlott hangoztatta, hogy őt félrevezették, beugrasztották. Őszintén megbánta tettét és hajlandó a bocsánatkérésre. Dr. **Kazik István** a bocsánatkérést elfogadta elégtételként.

**Május 1-től május 31-ig tart
 az általános halászlé tilalom**

Kivonatban közlöm a m. kir. Földművelésügyi Miniszter ur 162.000—1944. F. M. sz. rendeletét a halászlé tilalmi idők megállapításáról.

1. §. Nyílt vizeken az általános halászlé tilalom ideje május hó 1-től 31-ig tart.

2. §. Ez a tilalom nem vonatkozik a hegyvidéki u. n. pisztrángos vizekre, ahol is a sebes pisztrángra és a pataki sajtólingra október 1-től január 16-ig, míg a szivárványos pisztrángra, a pér halra és a glóczára március hó 1-től május hó

végéig tart a halászlé tilalom.

3. §. A keleti és erdélyi országrészen az 1. §-ban előirt országos tilalmi időtől eltérően május hó 1-től június 30-ig tart a tilalmi idő, de nyelshoroggal ez alatt is szabad halászn.

7. §. Az országrész területén tilos március hó 1. napjától július hó végéig a borító háló (tapogató) használata.

Nagyvárad, 1944. március 22.

Dr. **SOÓS ISTVÁN** s. k.,
 polgármester.

**Milyen sorrendben lehet átvenni
 a rézgálic-jegyeket?**

A nagyvárad Hegyközség hegybírói hivatala értesíti a szőlőtulajdonosokat, hogy a rézgálic jegyek átvétele végett, az alant felsorolt betűsorrendben délután 8—1 óráig — a városban lakó szőlőbirtokosok pedig délután 3—6 óráig megjelenni sziveskedjenek:

1944. évi március hó 30—31-én A, B,
 1944. április hó 1-én C, Cs, D,
 1944. április 3-án E, F, G.

1944. április hó 4-én H, I, J,

1944. április hó 5—6-án K,

1944. április hó 11—12-én L, M, N,

1944. április 13—14-én O, P, M,

1944. április 15—17-én S, Sz,

1944. április hó 18-án, T, U,

1944. április hó 19-én V, Z.

Nagyvárad, 1944. március hó 27-én.

Hegybírói Hivatal:
 Nagy Sándor-u. 6.

**Indokolt esetben június 30-ig lehet
 Károly-csapat keresztet igényelni**

A honvédelmi miniszter rendeletben közli az érdekeltekkel, hogy a Károly-csapatkereszt kérvényezése a multban kitűzött határidők lejártára való tekintet nélkül beadhatók a érdemi elbírálást nyernek azoknak az igénylőknek a beadványai, akik abból az időből származó okmányokkal, vagy kétségtelenül valódi más okmányokkal bizonyítják, hogy a Károly-csapatkeresztet az első vilá-

háború idején megkapták, vagy meg kellett volna kapniuk. Ilyen kétségtelen bizonyítók például a kitüntetési javak, melyben a vonalbeli szolgálati idő, a beosztás és utközében történt részvétel be van vezetve, nyílt parancs, menetlevél, szabadságolási igazolvány, mely feltünteti, hogy az illető Károly-csapatkereszt viselésére jogosult. Ilyennek kell tekinteni a kétségtelenül eredeti tábori postai bélyegzővel ellátott, a folyamodót a Károly-csapatkeresztet ábrázoló fényképét. Eredmi elbírálása alá kerül minden külföldi vagy elcsatolt területről beadott kérelem, valamint azok is, melyeknél bizonyítva van, hogy a fél a kitűzött határidő betegege, vagy külföldi tartózkodása miatt mulasztotta el. Azoknak a kérvényezőknek, akik a kitűzött határidő elmulasztását azzal magyarázzák, hogy bizonyítékaikat csak az elcsa-

**Filharmoniai
 Társaság**

értesíti a közönséget, hogy az elmaradt

Beethoven-este

28-án, kedden
 este 6 órakor
 lesz megartva a Ref. Kulturpalotában

A megváltott jegyek ezen hangversenyre érvényesek. Kedden elővetell jegypénztár d. e. 11—1-ig és d. u. 4-kor a Kulturpalota jegypénztárába. Közreműködik

Hajós Magda
 zongoraművész

kitűzött területek visszacsatolása után kereshették meg, vagy még ma is elcsatolt területen és külföldön kell kereshniük, szintén érdemi tárgyalás alá veszik, ha ezek a kérvények június hó 30-ig beérkeznek és a megfelelő írásbeli bizonyítékokkal fel vannak szerelve.

**Felrobbant
 az utépítő munkás
 kezében a karbid-
 lámpa**

(Nagyvárad.) A Körös partját — mint ismeretes — az Utépítő R. T. néhány nappal ezelőtt tovább szabályozta és újra munkát a állította az utépítőket.

Bogyó Traján napszámos egy karbidlámpát gyújtott meg, azonban olyan vigyázatlanul kezelte, hogy a lámpa a kezében felrobbant és fején súlyosabb sérülést okozott. Beszállították a kórházba, ahol ápolás alá vették. Állapota nem életveszélyes.

Ugyancsak a kórházba szállították Éradony községből **Simon József** földmivest, akit testvérbátyja véletlenül egy kalapáccsal fejbeütött. Sérülése 8 napon belül gyógyul.

**1100 pengőért lopott
 a cigány zsebtolvajná a
 falusi asszony iszákjából**

A szatmári vászón-piacon igen nagy a forgalom. Itt szerzik be a falusi asszonyok a len- és kender-szükségleteiket.

Balázs Mihályné ráksai asszony szintén a vászón-piacon akart nagyobb mennyiségű kender vásárolni, amikor a közelébe férközött egy cigányasszony és a

Balázsné oldalán lévő iszákjából

1100 pengőért ellopt.

Alighogy észrevette a károsult a zsebtolvajlást, a rendőrségen megtette a följelentést. A rendőrség azonnal intézkedett és

rövid félóra leforgása alatt sikerült az egyik tettest, özvegy **Rafael Istvánné** nagyvárad cigányasszony személyében el fogni.

Rafaelné falazó társaság dolgozott, amikor a lopás után a pénzt azonnal átadta és azzal eltűnt.

Rafaelné társaság kezrekerítésére a rendőrség a legerélyesebb nyomozást megindította.

Ékszeres cserélése, beváltása

Svájci órák, órátok, gyűrű karkötő, virágross saját műhelyben készül

Blóz Zoltán NAGYVÁRAD

Szent János-utca 5.sz.

Mindenemű ékszeres készítése és javítása

Összevont erőkkel támadott a Szovjet az ukrajnai Bug torkolata vidékén és alsó részén

Feladták a németek Balti és Proszkurov városokat

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Az ukrajnai Bug alsó folyásánál szétvertük a szovjet több előretörését és átkelési kísérletét. Csapatunk a Perwomaisk és a Bródytói keletre eső területen az egész arcvonalon súlyos elhárító harcokban állnak és ezek során a Balti és Proszkurov városokat kiürítettük. Egyik páncélos kötelékünk Tarnopol mellett megsemmisített 25 ellenséges löveget. A Dnyeper alsó folyásától keletre elterülő vidéken a bolsevisták több támadást intéztek. Csapatunk teljes elhárító győzelmet aratott. A helyi betöréseket azonnal megtisztogattuk, a betört ellenséget megsemmisítettük. — Vitebszktől délkeletre a szovjet az előző napokon szenvedett veszteségei következtében csak eredménytelen helyi előretöréseket intézett.

Olaszországban Cassinó mellett az ellenség nagy veszteségekkel visszavertünk több rohamcsapatot. Az arcvonal többi részéről csak kölcsönös felderítő tevékenységet jelentenek.

Néhány ellenséges zavaró repülőgépet az elmúlt éjjel Nyugat-Németország fölött és Berlin területén nyomult előre.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti a keleti arcvonal déli szakaszának harcáról: Az ukrajnai Bug torkolati vidékén az alsó részén a bolsevisták sok helyen összevont erőkkel folytatták támadásaikat a német védelmi állások ellen, de mindenütt visszaverték őket. Több újabb kísérletet, hogy a folyón rohamcsapatokkal átkeljenek, a német biztosító erők sikeresen szétverték. Egy átkelési helyen 38 teljesen megrakott bolsevista folyamcsónakot és átkelőhajót semmisítették meg. Csapatrepülőik ezenkívül bombákkal, tüzfegyverekkel még 28 uszályhajót elsüllyesztettek. A jelentések szerint az átkelési kísérletek alkalomával rendkívül sok szovjet katona a vízbe fullt. A Bug és a Dnyeszter közötti területen a bolsevisták széles arcvonalon előrenyomultak. — Balti és Proszkurov városokat a nagy túlerőben levő szovjetkötelékek átkaroló támadásai következtében fel kellett adni. A bolsevistáknak az a törekvése, hogy a két helyiség helyőrségeit katlanba zárják és megsemmisítsék, meggyűlölt a német harccsoportok elszánt elhárításán. A német kötelékek valamennyi fegyverükkel, sebesültjükkel és többszáz fogollyal együtt átvágták magukat délnyugaton levő saját vonalaikhoz. Naevobb bolsevista páncélos kötelékek, amelyek behatoltak a Proszkurov és Tarnopol között levő területre, a német elszakadó mozdulatba fordított arcvonalunk meglepetésszerű támadással, nagy lendülettel szétverte és több 15-ös nehéz páncéltörő löveget, 8 üzemképes C. 34 mintájú páncéloson kívül több mint 800 fogoly került a németek kezére.

112 négymotoros bombázót lőttek le a németek Berlin felett

Berlin. (MTI.) A szombati német hadijelentés szerint a Bug alsó szakaszán meggyűlölt az ellenség átkelési kísérletét. Proszkurov és Tarnopol között féltékenyben levő szovjet erők tovább törnek dél felé. Cassinónál az ellenség újból megkezdte áttörési kísérletét.

A Berlin ellen március 25-ére virradó éjszaka végrehajtott támadás alkalmával az angol repülő erők 112 darab négymotoros bombázót

vesztettek. Német nehéz harci gépek szombatra virradó éjszaka támadták Londont és kiterjedt tüzeket okoztak.

Április 24-én reggel a La Manche-csatornában a németek elsüllyeszttek két angol gyorsnaszádot, kettőt súlyosan megrongáltak, úgy, hogy elpusztulásukkal számolni lehet. —

Nagy az elégedetlenség Angliában a délolaszországi események miatt

Madrid. (MTI.) A Német TI jelenti: Londoni jelentés szerint Angliában igen nagy az elégedetlenség a délolaszországi katonai események miatt. Az angol lapok szerint a németek heves ellenállása a szö-

vetséges főparancsnokságot annyira befolyásolta, hogy elhalasztották a második arcvonal ítéletét. Angol sajtó szerint ki lehet számítani, mennyivel nagyobb lesz Nyugat-Európában az ellenállás, mert a né-

met tengeralattjárók az Atlanti-óceán északi részén és a Földközi-tengeren elsüllyeszttek 46.000 tonnát kitevő 10 hajót, továbbá 5 rombolót és kísérőhajót.

Berlin. (MTI.) A Német TI jelenti: A *Völkischer Beobachter* szerint a Berlin fölött elszenvedett angol bombázóvesztés nem illik bele az angol számításokba. A londoni légvédelmi minisztérium ugyanis a napokban lekicsinyítő jelentést adott ki a német légitámadások eredményeiről, amellyel azt a reményt akarta kelteni az angol lakosságban, hogy az Európa elleni bombázó támadások veszteségtelenül mehetnek tovább. Ezt a jelentést március 25-ére virradó éjszaka alaposan keresztül húzta. Az Egyesült Államokban és Angliában már kételkedni kezdenek a bombázók harcbevételének katonai célszerűségében, mert a bombázók igen súlyos vereségeket szenvednek és ennek ellenére sem tudják elérni főcéljukat: a német hadiszellem megtörését és a német fegyverkezés gyengítését.

A továbbiakban próbálta elteríteni a kormánytól a bírálókat. Sok tiszteltetőt kiváló embert emlegetett, akik őszintén meggyőződtek arról, hogy bírálattal hasznos munkát tudnak végezni. Bizonyos miniszterek már ma megbízást kaptak a háború utáni tervzésekről, de nem szavatolhatják, hogy minden tökéletes lesz.

Beszéde további részében ez egyre közeledő legnagyobb harci események óráját említette, amiért leszerelésről nem lehet beszélni. Utalt az Egyesült Államok nagyszerű hadseregére, amely készen áll, illetve beáramlik. Azt mondta, hogy a hadsereg mellett a brit csapatok is megfelelő számban állnak készen. Azután tiltakozott az ellen, hogy gyakrabban adott téves rádiótájé-

metek ott a legkitűnőbb védelmi berendezésekkel rendelkeznek.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Londonból jelentik: A *Times* foglalkozik a Cassinóért folyó harcokkal és azokat elkeseredetteknek nevezi. Ezek a harcok már egész télen át tartottak és a szövetségesek részéről az volt a céljuk, hogy áttörjék a német vonalakat, a harcok azonban nagyon ingadoznak, közben pedig a németek visszahódították az 5. hadseregtől azt a területet, amelyet az angolok súlyos áldozatokkal tudtak csak megszerezni.

Igen nagy a személyzethiány az amerikai légitörőknél.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: A *News Chronicle* ismerteti Arnold tábornoknak az amerikai képviselőház egyik bizottságában tett nyilatkozatát, amely szerint az Egyesült Államok légierőjénél oly nagy hiány van személyzetben, különösen a repülőcsapatoknál, hogy a legjobb repülőjelöltek közül 30 ezret kellett odavezényelni. Arnold egy törvény meghozatalát sürgeti, amely felhatalmazást adna arra, hogy női repülőket tisztelké nevezhessenek ki.

Második singapuri vereséget jelenthet a japánok indiai előnyomulása.

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: A *National Broadcasting* egyik hírnagyarázója úgy nyilatkozott, hogy a japánok indiai előnyomulása következtében a szövetségeseket egy második singapuri vereség érheti. A rádió szerint a japán előnyomulás sokkal komolyabb, mint feltételezik, mert széles szakaszon elvágta a szövetségesek összekötő vonalát és a Csungking fele vezető új szárazföldi utakat is érintetlenné tette.

Churchill az egyre közeledő legnagyobb harci eseményekről beszélt vasárnap az angol rádióban

Amszterdam. (MTI.) A Német TI jelenti: Churchill vasárnap az angol rádióban beszédet intézett az angol néphez Bevezetőben — mint a brit hírszolgálat jelenti — azt mondotta, hogy a szövetségeseknek még hosszú és félelmetes menetelést kell megtenni. Amint szólt a keletázsiai és az indiai harcok kapcsolatairól. Szólt is arról, hogy az amerikai testvérek egész erejükkel a befejezésig fognak harcolni.

A továbbiakban próbálta elteríteni a kormánytól a bírálókat. Sok tiszteltetőt kiváló embert emlegetett, akik őszintén meggyőződtek arról, hogy bírálattal hasznos munkát tudnak végezni. Bizonyos miniszterek már ma megbízást kaptak a háború utáni tervzésekről, de nem szavatolhatják, hogy minden tökéletes lesz.

Beszéde további részében ez egyre közeledő legnagyobb harci események óráját említette, amiért leszerelésről nem lehet beszélni. Utalt az Egyesült Államok nagyszerű hadseregére, amely készen áll, illetve beáramlik. Azt mondta, hogy a hadsereg mellett a brit csapatok is megfelelő számban állnak készen. Azután tiltakozott az ellen, hogy gyakrabban adott téves rádiótájé-

kozta. Elismételte annak lehetőségét, hogy Anglia ma az ellenség részéről új formájú támadások tárgya lehet.

Nagy dicsérettel szólott Sztalinról, akinek felhatalmazása lehetővé tette, hogy milliókat mozgasson meg és úgy alakítsa a háború vezetését, hogy „nagy előnyvel járjon Szovjetországra és szövetségesekre”. Szovjetország nem tudja teljes mértékben értékelni nagyméretű katonai hadműveletek nehézségeit. A brit és az amerikai

feladat nehéz és teljesen eltér a szovjetétől, ami nem érinti a szovjetországi katonai sikerei iránti csodálatot.

Churchill beszélt még a hindu nemzeti hadsereg és az őket támogató japánok harcáról. Elismerte, hogy „arcvonalunk hátába kerültek és különféle helyeken a legnagyobb harcok folynak”. Ezt a kijelentést azzal igyekezett enyhíteni, hogy „korai lenne már most jósolni ezeknek az óriási hegyi és őserdős területeken folyó harcok eredményeit.”

„Mosd le a bundámat, de ne vizezd be...”

Német vélemény a Churchill-beszédéről

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Horn, a Német Távirati Iroda diplomáciai tudósítója, itteni politikai körökhöz intézett politikai körkérés alapján Churchill vasárnapi beszédéről megállapította, hogy Nagybritannia rádióhallgatóit valószínűleg még nagyobb csodálattal töltötte el a megnyilatkozás, mint a németországiakat. Churchill egyetlen szóval sem érintette az utóbbi időben sürgőssé vált ügyek közül egyiket sem. Ha beszédét politikai nevezésre akarnák hozni, így foglalkozhatnának össze: Mosd le a bundámat, de ne vizezd be.

A brit rádió előzetes bejelentéseiből, hogy Churchill nemcsak a politikai, hanem a katonai helyzetről is beszámolt és fontos bejelentései várhatók, alapjában nem maradt más, mint az a megállapítás, hogy a szövetséges hatalmaknak továbbra is hosszú és fáradságos menetelést kell megtenniük.

Figyelmreméltó az a kétszer előfordult megállapítás, hogy az amerikaiaknak külön véres áldozatot kell megadniuk, még pedig nemcsak az európai harctereken, hanem a Csendes tengeren is.

Ezt abba a magasztaló köntösbe öltöztet-

fette, hogy az Egyesült Államok nagyszerű hadserege továbbra is beáramlik. Itteni felfogás szerint ez nem jelenthet mást, mint felszólítást Washingtonnak arra, hogy ugorjék be ott, ahol Anglia még ma is igyekszik elkerülni a valódi áldozatot.

Berlini politikai körök szerint Churchillnek ez a rádióbeszéde csak kerügeti a lényegét, az Angliát magát foglalkoztató kérdésekkel együtt. Az ügyek állása szerint azt lehtett volna várni, hogy na nem is éppen tisztázza, de mindenesetre érinti nemcsak az atlanti egyezményt, amelyet Nagybritanniában és az Egyesült Államokban erősen bírálnak, hanem Anglia kapcsolatait is a Szovjettel, tekintettel a fina kérdésre és Kelet-Európa más területeire, nem utolsósorban Moszkva különös földközvetlen politikájára. — Minderről semmit sem mondott. Nem szólt Anglia és az Egyesült Államok kapcsolatairól sem, noha Sertinius amerikai államtitkár angliai útja bizonyos közértséget ad annak a kérdésnek, vajon az „ügynevezett három nagy“ között ma is fennáll-e az az egyetetés, amelyet a teheráni értekezlet után kihirdettek.

Az előzónésról ha nem is hallgatott, de igen határozatlanul beszélt, noha egyes hírmagyarázók szerint az lett volna beszédének tulajdonképpeni tárgya. Ahol a sötét felhők ellenére is jobban szeretik a világosságot, ezt a beszédet is abba a fejezetbe sorolják, amely nem annyira az ellenséges külföld elleni idegháborúra, mint inkább a saját közvélemény megnyugtására irányul.

Szovjet repülőgépek Tito szolgálatában.

Berlnből jelentik: (MTI) A Német Tűzjelenít: Mint a brit híriroda jelenti, legközelebb szovjet repülőgépeket küldenek Olaszországba és angyaszállításokat végeznek Tito jugoszláv felszabadító hadserege számára. Egyidejűen Olaszországban Tito tábornok kiképzőtáborokat rendezett be, amelyek összekötőtörzsébe brit és amerikai tiszteken kívül szovjet tiszteket is beosztottak.

Ujabb légitámadás Szófia ellen. — Nem szállták meg a németek a szófia-i posta- és táviróhivatalát.

Szófia. (MTI) A Német Tűzjelenít: Ellenséges repülőgépek március 24-én újból támadták Szófiát.

Szófia. (MTI) A Bolgár Táviróhivatala jelenti: Az a külföldön terjesztett hír, mely szerint a németek állítólag megszállták volna a szófia-i posta- és táviróhivatalát, nem felel meg a valóságnak.

Gyakorlati kiképzést kapnak az önvédelmi tűzoltásban a ház- és házcsoport-parancsnokok

A m. kir. honv. miniszter rendelete értelmében a lakóház ház- és házcsoportparancsnokok legközelebbi időn belül az önvédelmi tűzoltásban gyakorlatilag kiképzendők. A kiképzésre való behívásokat megbízásomból a Légvédelmi Liga a helyi napilapokon fogja közzétenni.

A gyakorlati kiképzés a tűzoltó-faktányában felállított égető házban történik.

A gyakorlati kiképzéshez nagyobb mennyiségű fahulladékra,

Több mint ötven embert ölt meg a párisi tömeggyilkos

Petiot gyilkossági ügyében pénteken újabb fordulat történt. Az orvos fivére egy néhány nappal ezelőtt letartóztatott embernek elmondta, hogy Petiot 50—60 embert ölt meg. Ezt a nagy feltűnést keltő vallomást egy Nezondet nevű ember tette, a tömeggyilkos egyik ismerőse. Elmondta, hogy 1943 novemberében vagy decemberében találkozta volt Maurice-szal, az orvos fivérével. Ezen a találkozón rádiókészülékek ügyét akarták megbeszélni. Maurice elkésve érkezett, egész sápadt volt és elmondta, hogy fivére villájából jött. Arra a kérdésre, mi van a villában, fegyverek, vagy talán titkos leadó, Maurice azt felelte:

— Ha csak ez lenne, az még nem lenne oly nagy baj. Olyasmiről van szó, ami mindnyájunk fejébe kerülhet. Az amerikai utazások a villában kezdődnek és végződnek. Azt hiszem, ötven-hatvan embert gyilkoltak meg. Fivérem megmutatott egy könyvet, amelyben pontos lajstromot vezetett a gyilkosságokról. Elmondta, hogy áldozatainak „távolsági“ injekciókat adott. A tömeggyilkos amerikai utazásaiban annyi a valóság,

hogy Petiot oryos felhajtók előtt hangoztatta, hogy módjában áll embereket a határon át Rufföldre juttatni. Az ilyen ténykedés díja 50.000 frank körül mozgott. A felhajtók az atlantióceán ut számára rendszerint a bárókban és Páris különböző városnegyedeiben toborozták klienseiket. Rendszerint olyan emberekről van szó, akik Párisban túl kellemetlennek találták az életet és szerettek volna Dél-Amerikába jutni. Petiot rabirta áldozatait, hogy meggyilkolásuk előtt antitáptájt leveleket adjanak át neki, amelyekben közlik, hogy megérkeztek Amerikába. Illy módon nyugtatták meg a hozzátartozókat.

Nezondet elmondta továbbá, hogy ő Petiot feleségét, aki mindaddig tagadta, hogy tudott volna férje tetteiről, Petiot az ő jelenlétében világosította fel azeleiről, Petiotné ugyan rosszul lett, de ezt Nezondet csak tettetésnek tartotta. Petiot „távolsági“ befecskendezéseiről Nezondet azt vallotta, hogy Petiot kizárható fecskendőt használt. A mérég nevét állítólag elfelejtette. (MTI)

Hogyan választják az Egyesült Államok elnökét

A világsajtó már élénken tárgyalja, hogy kiket fognak jelölni az Egyesült Államok elnöki tisztségére s hogy milyen kölcsönös hatással lesz egymásra az elnökválasztás és az amerikai hadviselés. Roosevelt megbízatása a jövő év január 20-án jár le, de miután a választás tulajdonképpen november első napjaiban történik, a pártok küzdelmének hamarosan meg kell indulnia.

Egészen 1940-ig iratlan törvény volt Amerikában, hogy ugyanaz a személy az elnöki tisztséget legfeljebb kétszer töltheti be. Ez a hagyomány a nagy Washingtonra nyúlt vissza, aki anakidején harmadszori jelöltetését nem fogadta el. Franklin D. Roosevelt 1940-ben szakított ezzel a hagyománnyal, engedte, hogy harmadszor is elnökké válasszák, most pedig pártja, a de-

mokrata párt, már bejelentette, hogy negyedszerre is Rooseveltet öhajítja az elnökségre jelölni. Így tehát teljesen Roosevelttől függ, hogy negyedszer is találkozzunk-e nevével a választási mérkőzésen.

Mint mondtuk a választás tulajdonképpen november első napjaiban megy végbe. Az első keddi napon, ezuttal tehát november 7-én választja meg ugyanis az Egyesült Államok minden tagállama azokat az elektorokat, akik azután az elnököt választják. Maga a nép, mint ismeretes, nem közvetlenül választ, hanem közvetve az úgynevezett elektorok útján. A 48 tagállam mindegyikében a polgárok annyi elektort választanak, ahány szenátor és képviselőt küld az illető állam a washingtoni kongresszusba. Az elektorok teljes száma így 531. Az elektorokat a különböző pártok jelölik köteltségük, hogy az elnök választáson a párt hivatalos elnök-és alelnökjelöltjére adják szavazatukat.

A megválasztott elektorok a december második szerdáját követő első hétfőn, ezuttal december 18-án gyűlnek össze Washingtonban, hogy leadják szavazataikat. A szavazatokat a kongresszus két házának jelenlétében január 6-án nyitják fel és olvassák össze. A megválasztáshoz az egyszerű többség elegendő. A megválasztott elnök és alelnök hivataloskodása január 20-án veszi kezdetét, amikor a kongresszus ünnepélyesen beiktatja őket tisztségükbe.

Az elektoroknak a nép által történő megválasztása és az elnök beiktatása között így háreren két és fél hónap telik el. Hosszabb időt vesz igénybe természetesen a választási küzdelem, úgyhogy Amerikában a pártok már meg is kezd-

ték előkészületeiket. A legelső teendő a pártok hivatalos jelöltjeinek megállapítása. Mielőtt ez megtörténne, a hivatalos jelöltek hozzáfognak az Egyesült Államok bejárásához, mert minden egyes állam nagyobb városában beszédet kell mondaniok.

Hogyan lett a Kornis-familiálé a hamaródi nagymalom?

Ez még — ahogyan Kövály László és Tóth Béla mesélik — a XVII. században történt. Nagyon jókorus történelmi Kornis Ferenc, Udvarhelyszék főkirálybírója Homoród-Szent-Márton határában vadászgatott, mikor egy csapat gyerekekkel találkozott, akik malmot építettek hitvány deszkadarabolból, az árokban. A főispánnak nagyon tetszett a kéttenyérnyi földre épült jütékmalom és megkérdezte a fiúkat:

— Nem adnátok el ezt a malmot?

— Vagy el, münk! — felelték a fiúk.

Az olvasót, ha történetesen nem erdélyi ember, kérjük, szolja meg és izelje e különös és szép erdélyi nyelvet.

A főkirálybíró megalkudott velük — könnyen ment az alkú! — és kifizette őket néhány garassal. Aztán még eny nyit mondott:

— De adjatok helyet is a malom körül, hogy a Homoród vizét ide lehessen venni.

— Hát csak foglaljon telket az úr, amennyit akar — szölt a fiúk szószólója — egész akár Abásfalvái.

— Igen ám, fiúk... Csakhogy erről írást is kell ám adni.

— Vagy adunk, urom!

A főkirálybíró tréfára vette a dolgot, mulatott ezen az „adásveteli szerződésen“ és e telekjoglatáson, papírost vett elő és megfogalmazta a nagy egyességet. A fiúk meg aláírták.

Aztán ő maga is elfelejtette az esetet. Elmúlt minden s vagy 70—80 esztendő múltán Kornis Ferenc ivadéki rendezgetik ám a néhai főkirálybíró levelesládáját és — előkerül a gyűrött írás. Egy másraösznek és azt mondják:

— Hiszen a hamaródi nagymalom a münk! Még pedig jókora földdel egyetemben!

Kutatni kezdenek, tanukat keresnek és kiderül, hogy akik a kontraktust aláírták, egykoron mind valóban éltek és vagyónbíró emberek voltak.

A pör el is dőlt: a hamaródi nagymalom így lett a Kornis-családé!

Megjelentek a Vöröskereszt-bélyegek

A Magyar Vöröskereszt támogatására március hó 1-én feláras postabélyegek jelentek meg.

A befolyó felár a Vöröskereszt Egyet sokadalmi tevékenységének támogatására szolgál.

Hazafias kötelességünknek teszünk tehát eleget, ha postaküldeményeink díjának a lerovására ezeket a bélyegeket használjuk.

A 20, 30, 50 és 70 fillér névterék és ugyanannyi feláru postabélyegeket a postahivatalok május hó végéig árusítják, béramentesítésre azonban az évvégéig használhatók fel. A bélyegek nemcsak sorozatban, hanem az egyes címletek külön-külön is kaphatók.

Dr. Soós István s. k. polgármester.

Bolsevista zsarnokság

Egyik cikkünkben már hivatkoztunk Warrantoff Abendland und Bolsewismus c. könyvére. A kiváló orosz emigráns író érdekes szempontokkal világítja meg a bolsevizmus helyzetét Oroszországban.

A bolsevizmus elindulása is különös. Marx eszméinek megvalósulását az ipari országokban várta. Oroszországot nem is sokra értékelte s mégis mi történtek? Az akkor még agrár jellegű Oroszország juttatja diadálra a zsidóagy szülte rendszert. Néhány forradalmi harcos felhasználva a háború által zavarossá vált helyzetet, belekényszerít a népet a bolsevizmus karjába és ezáltal Oroszország lett a bolsevizmus kísérleti állomása.

S a nép? A túlnyomó többségű orosz paraszt kénytelen volt fejét az igába hajtani. Jellemző adatokat közöl Warrantoff a kommunista párt hatalmi helyzetéről. A 18-ik kommunista kongresszus alkalmával 1939-ben Stalin személyesen jelentette, hogy 1.600.000 tagja van a kommunista pártnak. De később ez felére csökkent a tisztogatási eljárások idején. Valamivel később, a harmadik öt éves terv lendületében a tagok száma 3.200.000-re emelkedett. Felteszi a kérdést az író, vajjon gondolnak-e arra eléggé külföldön, mit jelent a párttagok aránya a lakosság összességéhez viszonyítva. A Szovjetunió lakosainak a száma az 1939-ben eszközölt népszámlálás szerint 175 millió volt. Ebben az időben a párttagok száma pedig a fentiek szerint csak 1.600.000 volt. Tehát a lakoságnak még egy százalékát sem teszi ki a párttagok száma 1939-ben. Egyesek állítják, hogy a Szovjet nem mutatta ki pontosan a népesség számát, hogy megtéveszse a világ közvéleményét. Nem tudjuk mi igaz ebből az állításból. De ha igaz is, még rosszabb lesz a párttagok arányszáma a népesség arányához. Az nem volt ugyanis érdekben a Szovjetnek, hogy a párttagok számát eltitkolja. Tehát nem egészen a lakosság egy százaléka gyakorolja a politikai hatalmat a hatalmas orosz nemzet felett. Ehhez azután az író azt a következtetést fűzi, hogy az orosz nép nem bolsevista. Bár jellemzőnek tartjuk a

füenti arányszámot, ennyire még sem mernénk következtetni, mert az újabb nemzedék már átveszt a bolsevista nevelés tűzpróbáján és így természetesen már szellemileg is átalakult. Ezt a hárcérről hazatérő katonáink is bizonyítják. De éppen ez támasztja alá a mi következtetésünket. Ha 1939-ben olyan kis hatalmi csoport ily hatalmas népet tudott a legkeményebb igába törni a maga terrorisztikus rendszerével, mi tesz, ha a bolsevizmus még jobban megerősödik. A legszörnyűbb lelkiismereti kényszer nehezedik a lelkekre. Ennek a terrornak méreteit, nagyságát megért-hetjük, ha figyelembe vesszük az ellenállás feszültségét. Ez az ellenállás mutatja, hogy a Szovjetben is van ellenforradalom, de a bolsevista államrendszer

lehetetlenné teszi az ellenforradalom egységes és áttűtő megszervezését és így természetesen nem is tud kellő eredményt elérni.

Stalin újabb és újabb internáló táborokat kénytelen építeni. Az internáltak száma 1934-ben Brandt-Evers adatai szerint 5 millió volt, 1936-ban 6 millió, a legújabb adatok szerint pedig immár 15 millióra emelkedett. S ez nemcsak egyszerű internáló tábor, hanem a rab-szolgaság eddig ismert legszomorúbb megnyilvánulása. Ehhez még hozzá kell venni azokat, akik sohasem látták meg az internáló táborokat, hanem a büntető eljárás után egyszerűen kivégezték őket.

Hatalmas terror-szervezet bontakozik ki előttünk a bolsevizmus államrendszerében s legszomorúbb tény, hogy a demokratikus hatalmak a demokrácia nevében támogatják az emberi lelkiismeret zsarnokát. (V. J.)

Az esztergomi bazilikában szombaton szentelték püspökké az új veszprémi, szombathelyi és csanádi püspököket

Esztergom, március 26. A Magyar Kurir jelenti: Nagy egyházi esemény színhelye volt március 25-én, szombaton, Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén, a történelmi emlékeket magabarcító ősi Sionnak. Ugyanis Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepén az esztergomi Bazilikában szentelték püspökké Mindszenty Józsefet, Kovács Sándort és Hamvas Endrét.

A megjelentek sorában ott voltak Veszprém, Szombathely és Csanád egyházmegye egyházi és világi küldöttségei.

A szentélyben a következők foglalták helyet: Hász István tábori püspök, Meszlényi Zoltán felszentelt püspök, a vallás-és közoktatásügyi minisztérium képviselőjében Stolpa József államtitkár, vitéz Faragó Gábor altábornagy, Esty Miklós, az Actio Catholica országos szakosztályi elnöke, Beresztóczy Miklós, a kultuszminisztérium I. ügyosztályának főnöke, dr

Liszka Béla polgármester vezetésével Kecskemét város küldöttsége, dr Tóth Béla h. polgármester vezetésével Szeged város küldöttsége, Simon György nagyprépost vezetésével Veszprém megye küldöttsége, Etter Jenő polgármester vezetésével Esztergom város küldöttsége. — Ezenkívül Szombathelyről és Budapestről is sokan érkeztek úgy egyháziak, mint világiak a szentelésre.

A bevonulás után kezdetét vette a lelemelő püspökszentelési szertartás. A bíboros-hercegprímás, a társzentelők, valamint a felszentelésre váró új püspökök a Bazilika szentélyében felöltötték a paramentumokat, majd Gígler Károly pápai kamarás, hercegprímási irodáigazgató felolvasta a három kinevezési bullát és azokat ki is hirdette.

A szentmise végén a bíboros-hercegprímás főpapi áldást adott, majd felhangzott a Te Deum és ennek felémelő akkordjai mellett Mindszenty József veszprémi, Kovács Sándor szombathelyi és Hamvas Endre csanádi püspökök, Shvoy Lajos székesfehérvári és Pétery József váci püspökök, mint társzentelők ki-sérve áldástosztva végighaladtak a Bazilikán, melynek megtörténte után a pápai és a magyar Himnusz elnéklésével ért véget a hármasszentelési szertartás.

AZ ÚJ PÜSPÖKÖK CIMERE

A Magyar Kurir jelenti: Az esztergomi Bazilikában Gyümölcsoltó Boldogasszony napján felszentelt új csanádi, veszprémi és szombathelyi püspökök cimereinek leírását a következőkben adjuk:

Hamvas Endre az új csanádi püspök cimere: A címerpaizsban két alapon András kereszt. Felső szögletben Isten szeme néz le, az első szögletben lévő földgömbre. A vízszintes szögletben „Ave Crux” András apostol mondása olvasható. A címer felső jobb sarkában a püspöki előviteli kereszt, míg a bal sarkában a pástorkalap, amelyben Szent Gellért püspök képe látható. A címer fölött a pástorkalap alatt Krisztus monogram. A címerpaizs alatt a szalagon: Servus tuus Ego — „Én a Te szolgád vagyok” — felírás olvasható.

Mindszenty József az új veszprémi püspök cimere a következő: A címerpaizs két hátterében téglapladdal Árpád-házi Szent Margit állólakja látható. Jobb kezében liliumot, balkezeében imakönyvet tart. Jobb lába mellett arany-

SZTOJAY DÖME m. kir. miniszterelnök

ronás duplakeresztes címer áll. A címerpaizs jobb sarkában a püspöki előviteli kereszt, a címer bal sarkában a pástorkapot, amelyen bárány látható. A címerpaizs alatt szalagon Pannonia sacra „Szent Pannonina” felírás olvasható.

Kovács Sándor az új szombathelyi püspök cimere a következő: A címer középső része a Kovács család cimere. A címerpaizs kékmézejében zöld halmon egy jobbra néző datu áll, amely jobb lábában három búzakalászt tart. A címerpaizson a pástorkalap alatt aranykoronán nyitott rostélyu páncélsíkok. Jobbra vörös, balra kék-ezüst sallang. A címerpaizs jobb sarkában a püspöki előviteli kereszt, a bal sarkában Szent Márton magabafoglaló pástorkapot látható. A címerpaizs alatt lévő szalagon „Evangelizare investigabiles civitates Christi” „Hirdetni Krisztusnak felmérhetetlen kincseit” felírás olvasható.

Dr Németh Imre rendőrfogalmazó előadása az Americana vitaestjén

(Nagyvárad.) Pénteken este tartotta meg az Americana előadás-sorozatának első vita-estjét. Dr Németh Imre rendőrfogalmazó a család különböző módszereiről tartott előadást a nagyszámú zártkörű hallgatóság előtt. Az előadó a közelmúltban előfordult tipikusan rendőri eseteket idézett és kitünő előadásában a budapesti tapasztalatairól számolt be, hol mint a családi ügyek referense, bőven volt alkalma foglalkozni ezzel a kérdéssel.

Az előadást a hálás hallgatóság élénk vitája fejezte be.

Uiságárusítókat

jó jövedelemmel azonnal alkalmazunk

Jelentkezni a kiadóhivatalban

Felhívás az állami és törvényhatósági intézetekhez, hivatalokhoz és magánkórházakhoz

Felkérni a Nagyváradon székelő összes állami, törvényhatósági hivatalok, intézetek, intézmények, menházak stb. valamint a kórházak és magán-egészségügyi intézetek vezetőit, sziveskedjenek közölni az alájuk tartozó hivatalok, intézetek és intézmények 1944. május 1-től 1945. május 1-ig terjedő tűzifaadóra mennyi a tüzelőanyag-szükségletük. A bejelentés Nagyvárad thj. város Közélemezési Ügyosztályához (Szaniszló-u. 15. sz. a.) küldendő be és az átirat, illetőleg a boríték külső lapján feltüntetendő a következő szöveg: „tüzifaszükséglet bejelentés 1944-45. évre”.

Hangsúlyozni kívánom, hogy a tüzifaszükséglet bejelentése nem jelenti azt, hogy a város a bejelentett szükségletet biztosítja is, a bejelentett adatok csak statisztikai célt szolgálnak, ezért felkérem az összes vezető urat, hogy hivatalok szükségletét a helyi fatereskedőknél a lehetőség szerint kössék le, a vonatkozó kötelezet nyilvántartásbavétel, valamint záradékolás végéig a közéleti ügyosztályánál mutassák b”

A bejelentéseknél kizárólag csak a hivatalok szükséglete jöhet számításra, a beosztottak szükséglete nem tüntetendő fel. A vonatkozó bejelentések legkésőbb 1944. évi április hó 10-ig napjelig nyújtandók be.

Egyben értesitem az érdekelteket, hogy 1944. május 1-e után a hivatal részére érkező tüzifaszállítmányok fenti tüzifa-évad szükségletébe beszámíttatik.

Azon hivatalok, melyek fenti bejelentést a kitűzött határidőben nem eszközölik, tüzifaellátás terén a hatóságoktól támogatást tüzifaszükséglet tekintetében nem kérhetnek.

Ismételten hangsúlyozni kívánom, hogy fenti bejelentés csak statisztikai jellegű szolgál, nem pedig a hivatal tüzifaszükségletének biztosítását. A bejelentésben feltüntetendő az is, hogy a hivatal nem-e kötött már tüzifaszállításra vonatkozólag szerződést, vagy nem-e lesz központi ellátott.

Nagyvárad, 1944. március hó 22.

Dr SOÓS ISTVÁN, k. polgármester.

A magyar nép még mindig megtalálta az utat a megváltó cselekedetig

— mondotta dr. Schriffert Béla a Szent Margit ünnepségen.

Nagyvárad, márc. 27. Nagyszámu közönség jelenlétében tartották a Szigligeti Színházban vasárnap délelőtt fél 12 órakor a Római Katolikus Népszövetség Bihari Kerületi Központjához csatlakozott nagyváradi katolikus asszony és leányegyesületek Szent Margit ünnepségüket. A vonatkozlekedési zavarok miatt a műsorban változás történt, mert a pesti szereplők nem érkeztek meg. De így is magas színvonalú volt az ünnepség. A műsor egyes számait dr. Dévald Lászlóné konferálta, aki egyébként szavallattal is szerepelt az ünnepségen; Sik Sándor „Megyeri hitvallása”-t adta elő megkapó erővel és átéléssel. A műsor elején Czifra Berta mondott köszöntőt és felhívta a hallgatóság figyelmét Szent Margit példájára, idézve Aranyasáju Szent János ezavait: A ezenteket követni is kell, ha magasztaljuk őket, vagy ne is magasztaljuk őket, ha nem követjük példájukat. A tartalmas bevezető után az Orsolyazárda énekkara adott elő a közönséggel együtt énekelve egy Szent Margit-éneket, majd szintén Szent Margithoz szóló háromszólamú éneket Halmos László feldolgozásában. Az énekkart M. Ladiela vezette. A közönség nagy tetszéssel fogadta a jóhírű énekkar szereplését. De nemcsak az énekekben nyújtott művészi élvezetet az Orsolya-intézet, hanem a műsor végén is amidőn a Szózatot adták elő szavaló- és mozdulatkórushban, amelyet Cséffalvay Gabriella testnevelési tanárnő tanított be.

Az ünnepi beszédet dr. Schriffert Béla apostoli kormányzói helynök mondotta. Ismertette az Árpádok királyi családjának nagy nemzetnevelő hatását. Az Árpád-ház méltán állott az ország élén, mert egyéni életével a legszebb példát mutatta a nemzet számára. E nagy példamutatók közé tartozik Szent Margit is. Majd megrázó módon kapcsolta össze Szent Margit lelki tanítását korunk követelményeivel. Ma városokat rombolnak össze s nem tudjuk mit hoz még a jövő — mondotta dr. Schriffert Béla — de a legfontosabb, hogy ebből a pusztuláshiból kimentünk a lelket. A magyar nép útja már sokszor vezetett ezakadékok felett, de a magyar nép

mindig belekapaszkodott az iceni Gondviselésébe és ebben megerősödve az engesztelés, az ima és a keresztényi élet átélésében mindig eljutott még a megváltó cselekedetig. Szent Margit ma azt mondja nekünk, hogy készüljünk fel az áldozatokra, hasson át bennünket nagy lelki erő, mert csak ez menti meg nemzetünket. Ha jön a megpróbáltatás ideje, visszaemlékezünk majd Szent Margit tanítására és keresni fogjuk keresztény

A zsidókérdés megoldására vonatkozó rendeletek már a közeli napokban megjelennek

A magyar nemzet megnyugvással fogadta a Sztójay-kormány megalakulásáról szóló legfelsőbb kormányzói kéziratot. A Főméltóságú Kormányzó Ur által kinevezett új magyar kormány tagjai a Gömbös Gyula által kijelölt magyar út hű követői. A kormány az intranzigens jobboldali politika időszere, sürgős problémáinak megoldására már két minisztertanácsot tartott az elmúlt héten, hogy a leggyorsabb ütemben megteltesse mindazokat az intézkedéseket, amelyek a nemzeti élet minden vonalán meghozzák majd a megfelelő eredményeket.

A kormányhoz közelálló körökből nyert értesülésünk szerint a sürgős intézkedések a zsidókérdés megoldásának vonalára esnek. Az erre vonatkozó rendeletek egy része már a közeli napokban megjelenik.

Ungváron most került elő II. Rákóczi Ferenc eredeti parancsa Szatmár várának lerombolására

II. Rákóczi Ferenc szabadságharc idején kölcsönösen pusztította egymást a kuruc és a labanc. Hol a kuruc perzsel föl egy várat, amelyben császárhű csapatok lanyáztak, hol a labanc ostromolta meg a fejedelméhez hű várakat.

Az Urnak 1706. esztendejében Szatmár várának teljes lerombolását rendelte el a nagyságos fejedelem nemes és nemzeti Ugocea vármegye közönségének. Az erről szóló fejedelmi és hadvezéri titkos parancs a Kövesdi-táborból március 29-iki dátummal futár útján érkezett Ugocea vármegye főispánjához.

önmagunkat és ebből kiarjad szívünkben a hősiesség, az áldozatkészég, mely megszabadít bennünket.

Az egyik pesti szereplő helyett Varga Jozefa énekelt klasszikus egyházi énekeket. Varga Jozefa már négy éve tanul a berlini zeneakadémián s most éppen itthon tartózkodott s így a váradi közönség gyönyörködhetett kellemes alt hangjában. Az éneket zongorán kísérte Nagy Viola zeneiskolai tanárnő. A műsornak még két kedves száma volt: Balázs Ilona tanítónő szavalta el Mentess Mihály „Romok a szigeten” című költeményét, a „Leányok ígértét” pedig, amelyet Békely Ferenc hittanár írta, előadta Fáber Zsuzsanna VIII. o. tanuló.

jén, amikor a vármegyétet önálló-ságuktól a megszálló hatalom megfosztotta, a levéltárat is elszállították Ungvárra a volt Országos Hivatalba.

Ugocea vármegye alispánjának intézkedése folytán most van összegyűjtés alatt az odatarozó levéltári anyag, amelyben sok fontos adat van a Rákóczi-féle szabadságharc idejéből, amely küzdelem a szatmári békekötéssel nyert befejezést s a nagyságos fejedelem törökországi bujdosásával. J. Gy.

A Nagyváradai Hitelintézet közgyűlése

Március 26-án délelőtt tartotta meg az évi rendes közgyűlést a Nagyváradai Hitelintézet (Népszövetségi Hitelintézet) dr. Schriffert Béla apostoli kormányzói helyettes elnöke alatt, a részvényesek nagy érdeklődése mellett.

Dr. Schriffert Béla, az igazgatóság elnöke, meleg szavakkal köszöntötte a szép számban egybegyűlt vendégeket és részvényeseket, abból az alkalomból, hogy az intézet a XX-ik közgyűlést saját székházában tarthatja meg. Visszapillantást vetett az intézet történetében, hogy dr. Krüger Aladár vezetésével megalakult Népszövetségi Hitelszövetkezetből az idegen hatalom nyomása alatt miképpen fejlődött ki a Hitelintézet, melynek első érdemes igazgatósági elnöke Zboray Gyula lett. Rámutatott arra az erőfeszítésre, amelyet az intézetnek a konverziós törvény által teremtett helyzettel szemben ki kellett állania. A legnagyobb elismerés hangján szólott az intézet kisebb betétesinek páratlanul álló bizalmáról és az intézethez való ragaszkodásukról, amidőn a legválságosabb időben betéteikből a törvény által előírt 20.000.000.— leire emelték fel az intézet alaptőkéjét. Méltatta az intézet ügyvezető igazgatójának a bankválságok és konverziós törvények idejében kifejtett munkálkodását. Majd közölte a közgyűléssel, hogy Pintér István és dr. Patkó Elemér igazgatók lelkes buzdítására, intézeti székház céljára a Nagy Sándor-utca 5. szám alatt lévő házat 73.000 P-ért megvette az igazgatóság. Pintér István igazgató nagyszerű elgondolása és tervei alapján, vitéz Papp József neves építész munkája folytán egy szép, modern bankhelyiséghez jutott az intézetünk. A fűtőberendezést Demkó Pál részvényesünk „Depál” szabadalmával készítette el, nagy meglepetésre. Az új székházában a XXI-ik évébe lépő intézetünk részvényesek és betétesek eddigi bizalmába ajánlja.

Az igazgatósági jelentés beszámolóiról, hogy a háborus helyzet mellett is, az intézet örvendetesen fejlődik. A betétállomány egy negyedmillió pengővel gyarapodott. A kölcsönkihelyezése 2.750.000 pengőért ért el, keresztény kisparosok, kereskedők, mezőgazdák 600.000 pengő 5 $\frac{1}{2}$ /o-os 5 év alatt fizetendő kedvezményes kölcsönt folyósított az intézet.

A Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyi Zeti Központ értékes támogatásáért köszönetet mondott az intézet vezetősége. Az elért nyereségből 20/o-os osztalék folyósítását határozta el a közgyűlés.

A közgyűlés az igazgatóságba újabb nagy lelkesedéssel bevalasztotta dr. Schriffert Béla apostoli kormányzói helynököt és dr. Patkó Elemér országgyűlési képviselőt — a felügyelőbizottságba Szabó Béla mérnököt, Szakáts Antal nyug. vm. számtanácsot és Hermann Lajos káptalani erdőtanácsot — a tisztviselői karból Linczinger Irén pénzügyi, szolgálati érdemeinek elismerésüül cégjegyzőnek léptette elő.

Dr. Schriffert Béla elnök megrösznyve a részvényesek érdeklődését, az ünnepélyes gyűlést bezárta.

Nedics szerb miniszterelnök felhívása az államcsiny évfordulóján

Belgrád. (MTI). A Német Távirati Iroda jelenti: Nedics vezérezredes, miniszterelnök vasárnap a Szimovic-féle államcsiny harmadik évfordulóján, beszédet intézett a szerb néphez, melyet felezőített, veszen számot az államcsiny következményeivel.

Az államcsinyt senki sem akarta egy kis csoport kivételével, amely egyáltalán nem a saját népét szolgálta, hanem idegenzések tett szívességet. Szimovic a szerb nép sirásója, aki a legpusztítóbb veszéllyel járó kalandba döntötte országát. 1941 március 27-ike csak vért és könnyet jelentett a szerb népnek. Ezután a keeserű tapasztalat után sem talált nyugalmat a szerb nép. Anglia Mihailovics Dráza útján megint rá akarta veuni, hogy Anglia érdekében

ontes vörát és amikor az a kísérlet sem sikerült, új tényezőként megjelent a Titonak nevezett nem is szerb Joszip Broz, akit Anglia minden eszközzel támogatott, mintán Mihailovicsot kifacsart citromként félrelökte.

A szerb népnek kell megmentenie önmagát és megválasztania a követendő utat. Szerbia felismeri, hogy a kommunizmus a szerb nép legnagyobb veszedelme és a kommunizmust Szerbiából ki kell irtani. Az a szerb nép legnagyobb ellensége, aki mint az angolok, pártokra akarja bontani. Három év tapasztalataiból a szerb nép okokat tanult, hogy ne hagyja magát továbbra is félrevezetni. Elérkezett a pillanat a szerb nép anyagi és szellemi egységének megvalósítására.

A parancs a fejedelem gyűrűs fekete viaszpecsétjével van ellátva és szóról eképpen hangzik.

„Üdvözlötlet és minden szerencsét!

Esett értésünkre, Hogy Szatmár vára a tavalyi esztendőben, némely interveniens impedimentumokra — (közbejött akadályokra) nézve, úgy, mint kívántatott volna el nem rontattatott. Ehhez képest a Nemes Vármegyének intimálni (bizalmasan közölni) kívántuk, mind a Haza közönséges szolgálatajára, mind pedig magános hasznára nézve ezen várnak végképpen és tovább való elrontását igyekezzék a Nemes Vármegye mennél hamarabb és szorgalmasan effectuálni (keresztülvinni). Mely munkának véghez vittele iránt is, minthogy Nemzetes és Vitéz Krucsay Márton Districtuális Komisszárius (kerületi biztos) Hívíünknek bővebb Parancsolatunkat adtuk, alkalmaztassa a Nemes Vármegye ezen dologhoz magát EÖ Kegyelme dispositájához intézkedéseivel).

Egyben a Nemes Vármegyéhez intézett megkeresésben címzett és Egyénenként is ott felsorolt összes Uraságoknak óhajunk minden jókat kívánni.

Kelt Kövesd városában 1706 márczius 27-én

A megtitult Uraságaitoknak

Szolgálatajára Készségesen Rákóczi Ferencz sajátkezüleg.

Ezen érdekes történelmi okmány a napokban került elő az akkori szabadságharc politikai, gazdasági és kulturális vonatkozású fölbeszülhetetlen értékű Rákóczi korabeli okirattal együtt. Eredetileg Ugocea vármegye levéltárában őrizték ezen okmányokat. A cseh megszállás ide-

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekkzámlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

József főherceg megajándékozta a várost a világháborúról szóló művével. Nagyvárad, március 27. József főherceg értesítette a polgármestert, hogy „A világháború, amilyenek én láttam, című hétkötetes művét megküldötte a városi könyvtárnak. A polgármester levélben köszönte meg a megtisztelő ajándékot.

ZASZLÓS MÁRTA HALÁLA. Hosszú éveken át tartó szenvedés után elhunyt Zászlós Márta okleveles ének- és zenetanár, a jónévi zenevezető és költő. Legutóbb Budapesten tanított a Zeneakadémián és a budai Szent Margit leánygimnáziumban. Tagja volt a budapesti Gárdonyi Géza Irodalmi Társaságnak, Vallásos, hívő lélek volt. Egyházi énekeinek harmadik kiadása nemrég jelent meg Budapesten. Értékes munkása volt a magyar irodalomnak és művészetnek. Többérvű volt Zászlós Istvánnak, a kiváló szobrászművésznek, a budapesti bencés gimnázium rajztanárának. Szülővárosában Győrött temették el.

Két új műszaki tisztet nevezett ki a polgármester. Nagyvárad, márc. 27. Mint ismeretes, a városi mérnöki hivatalban Elkán Károly és Vasas Béla előléptetése folytán két műszaki tiszt állás létesített meg, s a város nemrégiben kiírt pályázatot ezekre az állásokra. A beérkezett 14 pályázó közül Almássy Ferenc és Csek Károly felelt meg legjobban a feltételeknek s így a polgármester őket nevezte ki.

KORONA Filmszínház

Eleven ördög

Danielle Darrieux a világhírű francia filmsztár kiváló filmje!
Romantika! Hangu!at! Szerelem!
 Kisérő műsor: **Eredeti amerikai színes MIKI film!**

A szabadegyetem felfüggeszti előadás-sorozatát. Nagyvárad, március 27. A szabadegyetem csütörtökön nem tartja meg előadását s az előadásorozatot hűsvét utáni felfüggeszti, amikor előreláthatólag Makkay Sándor előadása kerül sorra.

BUTOROKBÓL ma is nagy választék ARTA bútorüzlet, Pannonina épület, Bethlen István-utca 2.

KOSSUTH-FILM. Zilahy Lajos hivatalos megbízásból elkészítette annak a nagyszabású filmnek a forgatókönyvét, amely Kossuth Lajos életét tárgyalja. A forgatókönyv, állítólag, már teljesen kész és a rendkívüli költségvetéssel készülő film előreláthatólag májusban kerül műterembe.

Halálozás. Általános részvétel mellett Nagyváradon a 84 éves Radócsay Etelka váratlan halála. Az idős urat igen sokan ismerték Nagyváradon. Életének utolsó esztendeit a Missziós Nővérek házában töltötte. Az utóbbi időben sokat betegeskedett, míg szombaton délután bekövetkezett halála megváltotta a szenvedésektől. Hétfőn délután temették el az olasz temetőben levő családi sírboltba. Az elhunyt nagynénje volt dr. Radócsay Lászlónak, a Kállay-kormány igazságügyminiszterének.

SIMOR ERZSI A VIGSZÍNHÁZHOZ SZERZŐDÖTT. Mezey Mária felhívotta szerződését a Vigzínházzal. Helyére Simor Erzsit szerződtette Hegedűs Tibor igazgató. Simor Erzi játssza a Pest-i Színház „Hattyúlovag” című újdonságának női főszerepét.

A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil iparosok szakcsoportja értesíti tagjait, hogy a folyó havi bérlés kiutalást megkezdte.

A NAGYVÁRADI IPAROSOK PÉLDAMUTATÁSA. Felmelő esemény történt vasárnapon a gazdák és kisiparosok szövetségének évi közgyűlésén. Ezen Sára Dezső iparos azt indítványozta, hogy az iparosoknak ezen kisbankja gondoskodjék egy iparos hadiárvának felneveléséről, hozzáfűzte, hogy nemcsak beszél ennek érdekében, de cselekedni is kíván s mindjárt le is tett a maga részéről egy összeget, a jó példát nyomban követték a nagyszámban jelenlevő iparosok s pár perc alatt ilyen módon 165 pengő gyűlt össze, sok iparos ez évi 4/10-os részvényosztalékát is nyomban felajánlotta e célra és az után a közgyűlés nagy lelkesedés között egyhangulag magáévá tette a javaslatot.

Április 15-én tartja közgyűlését az erdélyi református egyházkerület. Az erdélyi református egyházkerület évi rendes közgyűlését április 15-én tartja. A közgyűlésen Vásárhelyi János püspök terjeszti elő az egyházkerület elmúlt évi működéséről szól. jelentését, majd az igazgatótanács jelentéseit tárgyalják le. Az általános tisztújítás után kerül sor az új lelkészek felavatására.

MEGHALT PETŐFI SÁNDOR UTOLSÓ ROKONA. Nemrégiben temették el Kerepesen Hruz Dezsőt, aki 43 éves korában a klinikán halt meg súlyos műtét után. Ez a Hruz Dezső rokona volt Petőfinek! Fia, néhai Hruz Ádámnak, akiről a maga idejében egyszerűen csak „Petőfi” Ádámnak hívták mindenki. Kocsmája még most is Kerepes főutcájának közepén áll. Ezt a vendéglátó helyiséget az öreg Hruz Ádám annak a kocsmának a mintájára rendezte be, ahová a János vitéz költője annyiszor visszavágyott országjáró zaklatott utjából. Hruz Ádám atyja ödestestvére volt Petőfi öderanyjának, Hruz Máriának.

Elsimultak az ellentétek a Hungária vendéglő régi és új bérleti között. Nagyvárad, március 27. A Hungária vendéglő bérletének ügyében a polgármester tárgyalásokat folytatott Pétrásovits Árpád volt bérlettel, valamint Veress Lajossal és társaival, az új bérlettel. A tárgyalások során sikerült a még fennálló ellentéteket elsimítani, úgyhogy az új szerződés aláírása most már rövidesen megtörténik.

HALÁLOZÁS. Pénteken délután váratlanul meghalt Fülöp István MÁV. vendéglős, református presbiter 69 éves korában. Temetése vasárnap délután volt az olasz temető Haller kápolnájából igen nagy részvét mellett. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Folyamatban van a cipőkiutalás. Nagyvárad, március 27. Megérkeztek a februári és márciusi cipőkiutalások és a rendelkezésre álló mennyiség szétosztása folyamatban van. Fejlesztési utalványt mindenkinél adtak, aki kért, minthogy azoriban mérték utáni cipő nincs annyi, amennyi igénylő jelentkezett, a kiosztásnál elsősorban a hadbavonultak hozzájárulási hadiüzemek munkásait és a közléstvitteket vették figyelembe.

Madridból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Mint Nápolyból jelentik, a Vezuv kitörése következtében eddig mintegy 2000 ember vesztette életét.

FÉLIXFÜRDŐ I. osztálya f. hó 26-tól kezdve EGÉSZ NAP NYITVA nők és férfiak részére.

TÖMEGES HUSMÉRGEZÉSEK BAY CITYBEN. Amszterdamból jelentik (MTI) A NTL. jelenti: Az angol hírelőzölgát szerint a texasi Bay City 10 ezer főnyi lakosa közül mintegy 3000 ember hirtelen megbetegedett. A betegség tünetei élelmiszermérgezésre vallanak. A járvány egyre terjed. A betegség egyes esetekben meghéneláshoz vezetett.

2000 ember vesztette életét a Vezuv kitörése következtében. Madridból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Délolaszországi jelentések szerint a Vezuv kitörése pénteken este meglassult, de még mindig vannak új kitörések. Az izzó lávafolyam ezidőszereint 10 km. sebességgel, 10 kisebb ágrá oszolva halad előre.

A FILM SZÍNHÁZ IRODALOM SZERKESZTÉSÉT VÁRÓ ANDOR VETTE ÁT. A Film Színház Irodalom művészeti hetilap szerkesztője Bágyoni Vitéz Andor vette át. A lap március 29-én megjelenő számát már Váro Andor jegyzi, mint szerkesztő. Bágyoni Váro Andor természetesen továbbra is megmarad a *Magyarság* kötetekében, mint főmunkatárs és mint művészeti rovat szerkesztője.

Súlyos vasúti szerencsétlenség Brazíliában. Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A braziliai S. Paulo államban szombaton súlyos vasúti szerencsétlenség történt, amelynek következtében 22 ember meghalt és 50 megsebesült.

SÜLYOS ROBBANÁS HAIFÁBAN. Amszterdamból jelentik (MTI): A NTL. jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint Haifában súlyos robbanás történt, amely rombadöntötte a rendőrfőnökség épületét. Három angol rendőr meghalt, három megsebesült.

RÁDIÓ

KEDD, MÁRCIUS 28.

Budapest I.

- 8.35 Zenekari muzsika.
- 10.15 Szórakoztató zene.
- 11.15 Székesfehérvári Tűoltózenekar.
- 11.40 Divattudósítás.
- 12.05 Roosz Emil szalonzenekara.
- 13.30 Honvédelmi üzenet. A Vöröskefeszti bányászati rádiószolgálat.
- 14.00 Zsiga Ernő cigányzenekara.
- 15.00 Szórakoztató zene.
- 15.50 Gyermekekdelután.
- 16.20 Kedvelt szalonzenekarok.
- 17.00 Egyveleg.
- 17.30 Egy tükös felfedezés.
- 17.50 Amszterdami Concertgebouw zenekar.
- 18.05 Légótalmi közlemények.
- 18.20 Magyar zeneszerzők felőrlaja.
- 19.00 A Budapesti Kamarakórus.
- 19.50 A Rádiózenekari hangverseny.
- 22.40 Magyar nóták.
- 23.30 Operagyöngyök.

Budapest II.

- 19.00 Mezőgazdasági felőrlaja.
- 19.25 Toki Horváth Gyula cigányzenekara.
- 20.10 Budapesti Kamarakórus.
- 21.10 A világirodalom magyar műdenese.

Aggteleki Bujanovics Rudolf és öz. kásonimpérfalvi Balássy Józsefné szül. aggteleki Bujanovics Augusztia úgy a maguk, mint az egész rokonság nevében mélyszégyen fájdalommal jelentik, hogy drága szeretett és feltehetetlen édesanyjuk, testvér, nagynanya, dédanya, sógornő és rokon

özv. aggteleki **BUJANOVITS BÉLANÉ** szül. bizáki **PUKY ETELKA**

életének 86-ik évében folyó hó 26-án délután fél 5 órakor Erőmhályfalván nemes lelket visszaadta Teremtőjének.

Drága halottunkat március 28-án, kedden délután 3 órakor fogjuk a református egyház szertartása szerint tartandó végtisztesség után az erőmhályfalvai családi sírboltba örök nyugalomra helyezni.

Legyen örök pihenése nyugodt, szerettei körében!

Gyászolják:

Özv. botfalvai Both Gyuláné sz. bizáki Puky Róza testvére és gyermekei
 Özv. Wagner Agostonné sz. aggteleki Bujanovics Etelka sógornője, Matta Zoltánné, horzsovai Téglássy Katinka, Magyary-Kossa Józsefné sz. Téglássy Eszter, Imre Gézané sz. Téglássy Andrea, kásonimpérfalvi Balássy Ilonka, férjezett ivádi Ivády Gáborné, ludányi Bay Ferenché, sz. Balássy Stefánia, kúrti Csaba Lászlóné, Balássy Mária, Balássy József és neje, buji Jékry Marianne, Balássy Béla, aggteleki Bujanovics Eduard unokái, dédunokái és nagyszámu rokonsága

Erőmhályfalva, 1944. március hó.

SZINHAZ

A színházi iroda közleménye:
Hétfőn este 6 órakor „Kossuth
— emlékünnepe

Kossuth Lajos halálának ötven-
 éves évfordulója emlékeztetére hétfőn este 6 órai kezdettel Kossuth-
 emlékünnepe rendez a színház, a
 Nagyváradi Filharmoniai Társaság
 zenakarának közreműködésével. Vezényel: Horváth Károly karnagy.
 Műsor: 1. Hymusz. 2. Emlékbeszédet mond: Daróczy Kiss Lajos. 3. Részlet Herczegh Ferenc: „Hűd” c. színdarabjából. 4. Toborzó tánc a „Mária főhadnagy” c. operettből. 5. Erkel: Hunyadi László nyitány. 6. Ady: Kossuth Lajos halálának évfordulójára c. verset szavalja: Kemény Gizli. 7. Hegedűs Lóránt: „Kossuth” c. színdarabjából részlet. 8. Berlioz: Rákóczi induló.
 Kedden este 6 órakor Kerecsendi Kiss Károly: Az első c. nagysikerű színdarabja kerül színre.
 Érik a buzakalász kacagató, magyar levegőtű operett szerdán este ismét műsoron van.
 Tasnády Fekete Mária vendég fellépésével csütörtökön este 6 órakor bemutató bérletben, pénteken

este A-bérletben, szombaton este hétfőn és kedden este bérletszűnetben Dario Niccodemi: „Árnyék” c. színművét mutatja be a színház. Rendező: Horváth Jenő. Mérsékelt felemelt helyárak. Jegyek elővételben már válthatók.

MŰSOR:

Hétfőn este 6 órakor: *Kossuth-
 emlékünnepe.*
 Kedden este 6 órakor: *Az első.*
 Szerdán este 6 órakor: *Érik a
 buzakalász.*
 Csütörtökön este 6 órakor: *Árnyék,* bemutató bérlet
 Pénteken este 6 órakor: *Árnyék,*
 A-bérlet.
 Szombaton délután 3 órakor: *Egy
 boldog pesti nyár.*
 Szombaton este 6 órakor: *Árnyék.*
 Vasárnap délután 3 órakor: *Érik
 a buzakalász.*
 Vasárnap este 6 órakor: *Gül
 baba.*

SPORT

Ferencváros nyerte a rangadót
 Csonkafordulót játszottak az NB I. csapatok

(Nagyvárad.) A vasárnapi bajnoki találkozónak az volt a meglepetése, hogy három mérkőzés elmaradt és így csonka volt az előzetesen tervezett forduló. Ez a csonkulás Nagyvárad sporttársadalmát is érintette, mert a szegedi Tisza sem tudott közbejött akadályok miatt utrakelni és a NAC ellenfél nélkül maradt. Sportkörökben sokat foglalkoztak a mérkőzés elmaradásával és az a vélemény alakult ki, hogy az MLSz-nek már tudni kellett volna hamarabb is az utazási nehézségekről s ha a NAC-ot idejében értesíti, legalább barátságos mérkőzést költethet volna le, az elmaradt bajnoki helyett. Így csak késő szombat este értesítette a NAC vezetőségét Berkessy Elemér, a szegedi Tisza edzője, hogy nem jöhetnek. Vasárnap hajnalban itt utazott keresztül — visszafelé — a KAC is, mert nem tudott feljutni Pestre, hogy a Vasassal — jött — felvételődött, hogy kiszálltak volna egy barátságos mérkőzésre, azonban a játékosok fáradtak voltak s Opatka Zoltán edző és Szaniszló III. ügybátározottak, hogy visszautaznak Kolozsvárra.

A lejátszott mérkőzések közül Csepelen történt ismét meglepetés. A bajnok csapattól elrabolt egy pontot az utolsóelőtti DiMÁVAG, egyébként az esélyes csapatok győztek. A Ferencváros-Ujpest rangadó nem hozott valami nagy jó hírt. A Fradi két gólt lőtt az első félidőben s szünet után már inkább arra törekedett, hogy az eredményt megtartsa, ez természetesen a játékos rovására ment. Az Ujpest tehát

ismét kikapott. Kiváncsiak vagyunk, hogy Majerszkyék most milyen kifogásokat hoznak fel.
 A csonka forduló eredményeit alább közöljük:

- Ferencváros — Ujpest 2:1 (2:0)
- Szabó — BSzKRT 2:1 (1:1)
- Szolnok — Elektromos 2:1 (1:0)
- Gamma — UAC 2:0 (2:0)
- Csepel — DiMÁVAG 1:1 (1:1)
- Szabó — SzVAC a SzTVESE csapatával barátságos mérkőzést játszott 2:2 (1:1) eredménnyel.

A csonka forduló után a bajnoki táblázat így fest:

1. Nagyvárad	19	16	0	3	42:19	32
2. Gamma	20	10	5	5	39:28	25
3. Ferencváros	20	11	2	7	47:28	24
4. Kolozsvár	19	9	5	5	34:29	23
5. Ujpest	20	10	3	7	65:44	21
6. Szabó	20	9	3	8	49:40	21
7. Csepel	20	8	4	8	42:39	20
8. Szolnok	20	9	2	9	38:36	20
9. Káposztás	19	7	5	7	44:42	19
10. Elektr.	20	8	2	10	47:52	18
11. Vasas	19	4	9	6	30:35	17
12. Ujvidék	19	6	5	7	28:37	17
13. DVSC	18	5	6	7	26:45	16
14. Tisza	19	5	4	10	28:43	14
15. DiMÁVAG	20	5	4	11	29:45	14
16. BSzKRT	20	5	4	11	29:45	14

KIADÓTULAJDONOS:
szent László-nyomda R. T.

A kiadó vezetője: **Dr. Paál Árpád**
 A kiadó igazgatója: **Dr. Virág Jeromos**

Készült a Szent László-nyomda r. t. gépforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi utca 5. sz. 783

Összinte mozikritika

Sárga haszinó

— Bemutató a Belvárosi Mozgóban —

Nyaray Tamás (Szilassy László) fiatal építész mérnök féltékenységi rohamában belelő egy kirakatba, ezért rövid időre ideggyógyintézetbe internálják. Közben az az énekesnő, akiért így elragadtatta magát, világlővívőként sikert sikerre arat. Mire a művész (Zádor Mária) hazatér, egykori főlegénye már igazán neki való szerény hivatalnoknővel (Szemere Vera) készül az eljegyzésre. Hevesen közbeveti magát, de hiába, mert az idegileg meggyógyult Tamás kitart a második válaszával mellett.

A film meséjében számos lélektani probléma nyer megvilágítást, nemcsak a féltékenység, hanem a művész és a nem művész életársulása, főként pedig a modern ideggyógyászat gyógyító módszereinek értelme. Itt nagyban hozzájárul a filmet kísérő általános sikerhez

Toronyi Imre, akinek ideggyógyászati vizsgálata kimagasló művészi teljesítmény.

Es a vakok látnak...

— Bemutató az Apolló Mozgóban —

Hosszú Zoltán első és nagy művészetével készült szociális tartalmú és célzattal film-drámája.

Madarász Irma (Eszenyi Olga) ezobaleány egy fővárosi családnál, itt ismeri meg Cseke Balázs (Nagy István) szerelét. Mikor a szerelét arról értesíti, hogy gyermeket vár, ez rákarja venni a magzat elpusztítására. Irma azonban erre nem volt hajlandó. Míg Balázs a fronton harcol, életet ad a gyermeknek és vállalja azt a keresztútát, amellyel az ilyen „zab”-gyerekkel falujába hazatérő leányanyának végig kell járnia. Balázs a fronton eszmélni kezd és levelet ír Irmának, Nemsokára kórházvontaton hazatér. Az orvosok nem tudják visszaadni elvesztett szemévilágát, de lelkiileg látni kezd ez a vak férfi, mert feleségül veszi Irmát és így törvényesített gyermeket.

Olasz Péter dr.

Apróhirdetések közlési díjai:

Az apróhirdetés tárgya	Köznap	Vasárnap
Ingatlanok és üzleti adás-vétel	26	30
Állást keres és Elvesztett	16	16
Minden más apróhirdetés	20	25

Legkisebb apróhirdetés 10 szó. Az első szó és a kövér betűkkel szedett szó duplán számít. „Cim a kiadóban” jelzésért és jelleges apróhirdetésért: 1 pengő pótdíj fizetendő.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

- Eladó sürgősen magánháza nagy udvarral, kerttel, bármilyen üzemi célra is alkalmas. Több telek. Özv. Tatayné, Szigligeti-u. 12. Telefon 28-74 728
- Földbirtok Gyulán huszonegyhold eladó. Jelínek ingatlaniroda, Telegi-u. 2.
- Örökösök egy-két-háromszobásak — köztük összkomfortosak eladók. Jelínek ingatlaniroda, Telegi-u. 2. 737
- Hodossy Miklós-utca 19. alatti kecsesobás, előszobás, fürdőszobás nagykertű, nagytelkű magánháza eladó. Jelínek ingatlaniroda, Telegi-u. 2. 722
- Römikövet megvételre keresek. Cim: Akadémia-u. 6. 785
- Most adja el használt ruháit és holmijait, mert magas árak kap érte a Rákóciban. — Ugyanott jót és olcsón vásárolhat. Hlatky-u. 14. 699
- Kombinált és hálószobák, konyhák, rekamierek. Verő meztalonsnál Kapucinus-u. 11. 719
- Alma kórházak, cukrázók részére olcsón beszerzhető. Szacsavay-utca 17. pincében. 620
- Teljesen jókban levő fehér konyhabútor eladó Damjanich-u. 37. ajtó 3. 774
- Varrógépet bármilyen állapotban, macás arban vessek Kics Béláné, Kossuth-utca 3. Telefon 27-88. 131

Hűlőpéle

- Fertőtlenítést, poloska mcly és mindennemű fervek irtását 38 évi gyakorlattal vállalja Varga Dankó Pista-utca 6. Telefon 27-56. 313
- Diszpárna, függöny montírozását, rézfelület tisztítását vállalom. Kötök, horzolgók, ooska szövetet átalakítok, gyermekruhának is. Bontott hársenyuszár-ból újat fejelek, Bodáné kézimunka-üzlete, Kossuth-utca 18. 783

Köziszövessel nőjezővet és sál szövését vállalom. Tóth Jánosné, törvényesek, magánlakás. 737

Bérelnek 4—10 hold szőlőt, gyümölcsösöt lakóházzal. Címeket kiadóra kérek. 734
 Kerekpárok újak és javítások Jakab műszerésznél, Kossuth-u. 5. Telefon 23-39 672

Allást nyec

Nyomdai segédmunkást felvesz a Szent László-nyomda Rt. Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Több nyelvet beszélő középkorú volt közigazgatási tisztviselő elhelyezkedést keres. Cim a kiadóban. 724

Két igás kocsist felveszünk. Jelentkezni lehet Váradi Malomban Kocsis János-u. 21. sz. 731

Pályázati hirdetmény

Kolozs nagyközégnél egy segédjegyzői állásra pályázatot hirdetnek. (Lásd Budapesti Közlöny 283-1943. sz.)
 A pályázati kérvényt Kolozs vármegye alispánjához kell címezni. Természetben lakás a közszolgálat épületében biztosítva.

Mindenes bajrónót keresek. Jelentkezés reggel 8-kor vagy délután 2-3 között, Hitler-u. 6. II. 8. 728

Kerekgyártót, műhely felszereléssel aprillis 1-re keresünk. Bővebb felvilágosítást Közlölet Szövetkezet bérigazgatás intézőségénél, Okány. 735

Szuhony István fasaroküzem. Damjanich utca 41. megbízható kifutót felvesz. 733

Péter Sándor, Muesolini tér, városi eörház, italmérésben jártas csapat felvesz. 723

Munkásnőket felvesz a Vegyi és Elektromiszeripari r. t. Anyos Pál-u. 2-6. 725

Allást keres

Tisztviselő Barátkán v. környéken közszolgálatnál, magánvállalatnál állást keres. Címeket a kiadóba kér. 730

Lakás

Intellektuális foglalkozású férfi ezeny, csendes, tisztá tutorozott ezobát keres. Címeket a kiadóba kér. 726

Oktatás

Olasz, latin nyelv tanítását vállalom. Esetleg kezdőknek angol, német nyelvet is. Cím a kiadóban. 707